

ITEM NO. 4882/55

SPECIAL ATTENTION: Mr. Galantiere
Mr. Sears
Mr. Walker
Mr. Griffith
Mr. Chamberlayne
Mr. Gedye (25 copies)
Mr. Sorensen
FEP
Translation Pool

PRIORITY

JB
June 15
MI/165

POLAND

HUNGARY
(REDEFLECTION)

RE-EMIGRANTS (2700)

EXILE (1200)
Possibilities of Emigration (1205)

REDEFLECTION CAMPAIGN IN SWITZERLAND

SOURCE MUNICH: Confidential source.

DATE OF OBSERVATION: Current period.

ENGLISH SYNOPSIS: It has become easier to obtain an exit visa from, and entry visa to Poland. A Swiss woman visited Poland recently and rather unexpectedly (her application for a visa had been repeatedly refused during the last years.) Customs authorities were very lenient toward her.

The Hungarian Legation in BERNE issued an advertisement in the ZURICH paper "Die Tat" inviting Hungarian refugees to return home. The invitation looked rather like an amnesty granted to criminals than an appeal for return. It is speculated in Switzerland that this step is a sort of a trial balloon, with the experiment being followed by other Soviet bloc countries if the Hungarian one is successful.

EVALUATION COMMENT: None. The paper clipping of "Die Tat" may be seen at the Hungarian Evaluation Desk.

* * *

Travel to and from Poland.

Wiadomości w sprawie pewnego zelżenia nacisku policyjnego w stosunku do ludności w Polsce, o czym donosiłem w raporcie

(over)

mym z dnia 9 maja br. (Item No. 3986/55) na podstawie informacji otrzymanych od osoby świeżo przybyłej do Szwajcarii, znajdują swe dalsze potwierdzenia. Przejawia się to przede wszystkim w zakresie zmniejszania trudności przy udzielaniu wiz osobom chcącym wyjechać z Polski i tym, które się do Polski wybierają.

Jedna z obywaterek szwajcarskich, która przed wojną mieszkała w WARSZAWIE i ma krewnych w Polsce, czyniła od szeregu lat starania o uzyskanie wizy na krótki pobyt w Polsce dla odwiedzenia swej rodziny. Starania te nie dawały dotychczas żadnych rezultatów, aż dopiero w marcu bieżącego roku dostała niespodziewane zawiadomienie z poselstwa, że może każdej chwili otrzymać wizę na wyjazd do Polski na przeciąg jednego miesiąca.

Z pośredniego źródła wiem, że opowiadała, iż nie tylko nie napotykała na żadne trudności ze strony władz celnych i policyjnych w czasie podróży, lecz nawet, gdy zadeklarowała na cło wiezione dla krewnych i znajomych prezenty, celnicy z całą kurtuazją oświadczyli jej, że przedmioty przeznaczone na podarunki nie zostaną oclone. Również w drodze powrotnej nie była poddawana żadnej ostrzejszej rewizji niż normalnie stosowanej w podróżach między krajami zachodniej Europy.

Redefection Campaign.

Z zaufanego źródła dowiedziałem się, że poselstwo reżimowe w BERNIE przygotowuje akcję nakłaniania emigrantów polskich do powrotu. Dla zachęty mają być proponowane różnym osobom krótkoterminowe wizy z prawem powrotu do Szwajcarii.

Propagandę na rzecz repatriacji podjęło już Poselstwo Węgierskie w BERNIE, w ślad za którym pójdą napewno i inne przedstawicielstwa krajów satelickich, gdyż nie ulega wątpliwości, że akcja ta została zadecydowana centralnie z MOSKWY.

Poselstwo Węgierskie dało publiczne ogłoszenie w ukazującym się w ZURYCHU dzienniku "Die Tat" z dnia 9 bm., wzywając uchodźców węgierskich do powrotu do Kraju i gwarantując im całkowite bezpieczeństwo. Tekst tego ogłoszenia przesyłam w załączeniu. Jest rzeczą charakterystyczną, że wezwanie to do powrotu ujęte jest w formie jak gdyby amnestii dla przestępców, którym kara ma być umorzona. Wydaje się nader wątpliwe, czy tego rodzaju zachęta wpłynie przekonująco na tych, do których została skierowana i, czy ktokolwiek spośród węgierskich emigrantów, których zresztą w Szwajcarii jest bardzo mało, z "amnestii" tej zechce skorzystać.

Być może, że w tym jak i wielu innych wypadkach, użyto "Węgierskiej Republiki Ludowej" jako pola do eksperymentu, i analogiczna akcja innych satelitów dostosowana zostanie do osiągniętych tą drogą doświadczeń.

End.